

Előfizetési felhívás.

1897 július 1-ével új előfizetést nyit a
Tanulók Lapja.

Előfizetési ára: Egész évre 4 frt,
félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

Kérjük azokat a t. cz. előfizetőket, kiknek előfizetésük június végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakóhelyváltozás esetében pedig úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket arra kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

VEGYESEK.

Ezer magyar feladat. Lapunk szerkesztőjének Dr. Rupp Kornél munkája díszes kiállításban elhagyta a sajtót. Ajánljuk lapunk összes előfizetőinek és híveinek figyelmébe. A ki 8 előfizetőt gyűjt a 340 lapos szép kiállítású érdekes és hasznos könyvre, egy ingyenpéldányban részesül, aki 4 előfizetőt gyűjt, teleáron, aki 2 előfizetőt gyűjt 1 frt 50 kr-ért kapja a könyvet, melynek bolti ára 2 frt. A megrendelések szerkesztőségünkbe is intézhetők, a megrendelési pénzek azonban Hantos Antal könyvkereskedő címére — Budapest, IV., Calvintér 5. sz. küldendők. Gyűjtő iverekkel szívesen szolgál szerkesztőségünk azoknak, a kik a könyvre megrendeléseket óhajtanak gyűjteni s így tiszteletpéldányhoz jutni.

Majális. A szamosújvári m. kir. állami főgimnázium tanulóifjúsága, nem tartván meg a koronázási ünnepséget, tavaszi mulatságot rendezett a «kérői gyógyfürdő» helyiségében június hó 8-án. A mulatság daczára annak, hogy az eső által egyszer félbeszakasztott, nagyszámu közönség jelenlétében vigan, jó hangulatban folyt le. Az ifjuság és közönség este fáklya-világítás és zeneszó mellett vonult a városba.

Fejtörőkérdések megfejtése.

A 24-ik számban közölt fejtörő kérdések megfejtése:

Számtani kérdés. $C \frac{2}{4} C \frac{2}{28} = 4.3 \cdot 28.27 = 2268.$

Földrajzi kérdés. Ralicsító. Bács Bodrog megyében van.

Történelmi kérdés. Montecuccoli Rajmond gr. szül. 1609 febr. 21. megh. 1681 okt. 16.

Természettudományi kérdés. Pitypang (taraxacum) a fészke-

«Kosmos» müintézet nyomása. Budapest, VI., Aradi-utca 8.

sek rendjébe tartozik. Csöves tököcsányából a gyemeknek lánczot fűznek.

Vegyteni kérdés. Pikrinsav (trinitophenol, indigó keserü). Leginkább phenolból állítják elő.

Képrejtvény: Egy koldus fia regénye.

A megfejők nevei:

Slákovits Gergely, Gombás Mihály, Berger József, Kucsera Jenő, Bálint Béla, Laufer Ede, Török Márton, Marjai Ákos, Remer Antal, Czindura Miklós, Stera Pál, Waizenkorn Jakab, Székely Győző, Haerter Ádám, Sa-fár Elemér, Steiner Albert, Ádám Gyula, Kejzlár Gyula, Sauer Berthold, Bisicz György, Rosenfeld Richard, Costescu Mihály, Tóth Imre, Lingauer Ferencz, Mandel György, Gyurits Kálmán, Weidinger Béla, Stefanovics Gyula, Márton S. Bienenstock Lázár, Kiss Elemér, Adler Béla, Weisz Ferencz, Pollacsek József.

A kitűzött könyvjutalmat Laufer Ede nyerte el Budapesten Hársfa-utca 18.

IRODALOM.

A Budapesti Gyorsíró című szaklapnak, melyet Bódogh János szerkeszt, legutolsó két száma a következő tartalommal jelent meg: Úl Aranyé gyászban. (Szávay Gyula.) Nyílt levél a szerkesztőhöz. (Zvarinyi Lajos.) A gyorsírás tanításának története a győri főgimnáziumban. (Kuczmann Fülöp.) Vitairási olvasmány. (Dürr Károly elnöki megnyitójá.) A női gyorsírókör ülései: május 9. és június 3. Vélemények a «Nyílt levél»-re: Perényi Adolf, Hatvan Ferencz és Kuczmann Fülöptől. Hírek a gyorsírás világából. A gy. körök működései. Nyílt levél a női gyorsírókör ügyében. A «gyorsírás-tanítókát képesítő bizottság» történetére vonatkozó adatok. Okleveles gyorsírás-tanárak. (Teljes névsor.) Meghívó a női vitairási tanfolyam vizsgájára. Hivatalos értesítés. Megrendelhető régebbi lapok. Praxis. — Előfizethetni Bpest. VIII. József-körút 69. sz. IV/53. Ára egész évre 2 frt.

Szerkesztői telefon.

Friedmann M. Ha annyira óhajta, a jónak talált rejtvény közlése alkalmával odatehetjük a beküldő nevét. — B. O. Fehértemplom. Átdatuk rovatvezetőinknek; tán rákerítjük a sort. — Wollner Ernő. Budapest. A Gabelsberger-Markovits-féle rendszeren alapuló gyorsírás könyvét Bódogh János írta. Kapható a szerzőnél József-körút 69. sz. — S. Géza. Érsekújvár. 1. A könyv címe: A dráma és válfajai. Írta: Szigligeti E. 2. Olvassa el Pados János Utazási Naplóját. Megjelent 1890-ben Pfeifer Ferdinand kiadásában Budapesten. Ha kívánja, mi olcsón szerezhethetjük meg ez érdekes könyvet, Szép és tanulságos még Erdődi Béla könyve: A Fárak országában. Ebből is sokat okulhat. Kiadta Lampel Róbert. Méltán sorakozik harmadiknak Erdődi Béla másik könyve: Utazásom Szicília szigetén. A többi kérdésre a jövő számban.

TANULÓK LAPJA

A nmélt. vallás- és közoktatási miniszterium által 1896. május 26-án kelt 26303. sz. alatt
A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA AJÁNLVA.

Előfizetési árak:		SZERKESZTI:	SZERKESZTŐSÉG:
Egész évre	4 frt.	Dr. RUPP KORNÉL	Budapest, IX., Soroksári-utca 31.
Fél évre	2 frt.	főgymnasiumi tanár.	KIADÓHIVATAL.
Negyed évre	1 frt.		Budapest, VI., Teréz-körút 23. sz.
Megjelenik minden vasárnap.		Kiadja a „Kosmos” müintézet, kő- és könyvnyomda- és nrlapkiadó részv.-társ.	KÉZIRATOKAT nem adunk vissza.

Dr. Corzan Gábor.

Egy jóságos arcú, jóságos szívű öreg urnak ültük a minap jubileumát: Corzan Gáborét. — Tisztelettel olvassátok, fiuk, ezt a nevet és kegyelettel gondolatok a tisztas, ősz alakra, ki negyvenöt esztendőn keresztül volt szerény, de érdemes munkása a jövőnek és ezalatt a hosszú idő alatt kitudta vinni a jök tiszteletét, az ismerősök szeretetét, ragaszkodását.

Egyszerű ember volt mindig; de ember a szó legnemesebb értelmében. Ő, a ki az életben mindenütt a szívet vallotta irányozójának: szívet vitte a tanítószékre is, ezt a nemes, szerető szívet, a melynek a typusa, fájdalom, napról-napra fogy, ritkább lesz közéletünkben.

Tudós volt, az is maradt, a nélkül, hogy büszkélkedett volna kiválóságában, előkelő, uri család sarja, kinek ereiben egy csep királyi vér folyik, a nélkül, hogy érintkezéseiben valaha emlegetné.

Szelid, türelmes volt mindenkihez; jóakaró és engedékeny, ha felebarátjairól, alattvalóinak érdekeiről volt szó, — csak egyben nem ismert alkuvást: a nemzeti érzésben, a magyar ságban.

Mint tanár — a mai budapesti V. kerületi főgimnázium tanára — átélte a magyar iskola legsötétebb korszakát: mikor Világos után, a hatalom idegenekkel töltötte meg tanítószékeinket, intézeteinket a magyar érzés, a magyar nyelv pusztítására és a németesítésre kényszerítette.

Ott állt abban a kised csoportban, mely a sötét időben titkon, majd mikor lehetett, nyíltan eliene szegült a nemzetrontó áradatnak s végre rendületlen buzgalmát megörizve, végre a diadal hajnalára viradt, mikor az iskolában ismét szabad volt beszélni magyar szabadságról, magyar hazafiságról és a magyar fiu tannyelve az egész vonalon az édes magyar szó lett.

Idegen volt az eredete; azonban a nemes spanyol vér, melyet ősei Castilia kék ege alól hoztak erre a földre, magyarrá lett közöttünk régen s a lelkes ifju, ki egyike volt az első honvédeknek, a nemzet gyászában és megpróbáltatásában magyar maradt rendületlenül, jobb, mint akárhányan, kik az ő régiségbe vitték föl családjuk magyarságát.

Mi, a kiket az a szerenese ért, hogy — immár a jobb korban — oldalánál, vezetése alatt munkálkodhattunk az ifjuság érdekében, fájdalommal veszünk tőle a szeretett igazgatótól, az V. ker. főgimnáziumnak harmincz éven át érdemes, hü vezéréstől búcsút, de fájdalommal maga az ifjuság is, mely gondos, hü atyját látta benne, kinek szigorán keresztül is érezni lehetett mindig a szeretet jótékony melegét.

Sziveink kísérik nyugalmanak esöndjébe és nemzedékek hálás fohásza kérszámára hosszú üdvöt, áldást, boldogságot.

A Mindenható, a jónak Atyja áldja meg!

H. C.

A rétségek fia.

(27)

— TRELLERFERENCZ ifjúsági regénye. —

— És azt sem tudják, uram, ki intézte a támadást?

Az a két egyén, kiről előbb tettünk említést, valamint a magában ülő cowboy, nagy figyelemmel hallgatta ezt a beszélgetést. A fogadós is időről-időre odafülett és szeme végigjárt vendégeinek tömegén, leggyakrabban azonban Ben és Jim alakján pihent meg.

— Nem, uram, épenséggel nem. Osborne úr visszatért és jelentést tett a bírónál, ki azidéltpedig e Johnson volt. Azt állította, hogy indiánok voltak.

— És mit döntött el a rendőrfőnök?

— A rendőrfőnök? Hát azt hiszi ön uram, hogy mi úgy élünk itt, mint az államokban? Osborne följelentette az esetet, ő és kísérei letették az esküt. A derék Johnson aztán, úgy hiszem, bizonyítványt adott ki, hogy az ifju Johnson éjszakának idején, a rétségen ismeretlen kéztől megöletett. Ezzel az ügyet elintézték.

— Bocsássa meg kíváncsiságomat, uram, de úgy rémlik nekem, mintha ismertem volna a meggyilkolt ifju atyját, ha ugyan arkansasi Osborne-okról van szó.

— Ugy van, uram, az Osborne-oknak nagy gulyáik vannak itt a Kansas mentén. Epen ezeket készületek fölkeresni, mikor a szerencsétlenség elérte őket.

— És a fiatal embert itt temették el.

— Nem hiszem, azt gyanítom, hogy valahol künn földelték el.

— Ha tényleg arkansasi Osborne-ok voltak, úgy a dolog nagy fontossággal bír rám nézve. Hát nem indítottak vizsgálatot, nem tették üldözést folyamatba a gyilkosok ellen?

— Mondtam már, uram, hogy a bíró maga is valószínűleg a rablók közé tartozott, képzelheti hát, minő megtorló eljárást fogantathattak itt! Hogy rendfentartó bizottságunk foglalkozott-e a dologgal, nem tudom. De hogy nem indiánok voltak, határozottan állítom.

— Minden bizonynyal rézbőrűek voltak; — kiáltá a Yimnek nevezett ember asztala melől — csak merészkedjenek ki a rétségre, mindjárt sarkukban lesz egynehány ilyen ördögös lökötő!

A kalmár félszemmél ránézett a szólnak akasztófavirág arczára és nagy-szárazon mondá: «És fehér lökötőkkel szinte találkozik az ember, nemcsak a rétségen, de a városokban is».

Jim vissza akart vágni, de Ben figyelmeztető lökdözése visszatartotta attól, így hát csak magában dörmögött valami szitkot.

Az egymagában üldögélő cowboy most föl-emelkedett, előrelépett és így szólt a kereskedőhöz: «Igaz van önnek, uram, nem indiánok támadták meg Osborne urat: fehér gonosztevők voltak azok».

— Ejnye, oly biztossággal tudja azt kegyelmed? kérde az, kinek véleménye szerint indiánok követték el a tettet. Ki ön tulajdonképpen? Mit?

Nyugodtan válaszolt a megszólított: «El fogom önnek beszélni, uram, akkor majd megérti, miért érdekel engem a dolog oly közelről. Én hét év óta Osborne Jánosnak első ökörpásztorja vagyok. A szürkehajú farmer élénk bámulattal intett e szavakra. — Haláláról csak később értesültem a pusztában és csak a mult héten tudtam meg, hogy a másik Osborne ellen rablótámadást intéztek. E végett ide lovagoltam, hogy megtudjam a közelebbi részleteket.

— Istenemre szólt a farmer, ez *Wild Náthán*, a mi gulyáink öre. Örülök, hogy láthatom önt, Náthán. Ismer engem?

— Alighogy láttam, mindjárt gondoltam, hogy ön *Brown úr*, Osborne-nak jobb keze. Az utóbbi évek óta kissé megfehéredett a haja, de azért megismertem önt.

A cowboy és a farmer megrázták egymás kezét.

— Szomorú eset a fiatal Pállal, Náthán, nagyon szomorú. De mire alapítja ön azon nézetet, hogy nem mint általában hiszik, indiánok ölték meg őt?

— Azonnal megmondom, uram. Mint ezen gentlemannek, — és a kereskedőre mutatott — úgy nekem is oltalmamba kell venni jelen esetben a vörösbőrűeket. Ők ily módon nem szegik meg a békét. Aztán meg valamennyien északon vadásznak. Ezen kívül más körülmény is merült föl, mi arról győz meg engem, hogy rétségi rablónak keze van itt a játékban. A megrohanást követő napon egyik bojtárom két lökötőt látott a rétségen keresztül ügetni, kik egy fiatal embert fogtak közre. Csak akkor vált ez gyanússá előttem, mikor megtudtam a büntényt. Hogy volt a fiatal Osborne öltözve, uram?

— Kék kabátot és ugyanily színű nadrágot viselt meg nemez kalapot.

— Helyes, mondá a cowboy, ilyennek rajzolta le előttem bojtárom.

— Az Isten szerelméért, szakította félbe izgatottságtól remegve Brown, hisz akkor nem gyilkolták meg a gyermeket! Pál, a mi Pálunk élne! . . . támadás után való napon látta őt a bojtár? . . . Bizonyos ez?

— Oly bizonyos, mint a hogy «ámen»-t mondanak a templomban.

— Óh, ura a mennyeknek . . . és én halotti bizonyítványát láttam . . . óh Istenem!

Mikor a fogadós megtudta, mily viszonyban vannak az öreg farmer meg a cowboy egymáshoz és a sokat meghányt-vetett gyilkosság-hoz, közelebb lépett a beszélőkhöz; a többiek is feszülten odafigyeltek a két emberre és figyelmesen hallgattak.

— Mondom önöknek, gentlemenek — folytatá emelt hangon a cowboy — nagyon homályos eset ez a fiatal Osborne-al. De azt hiszem, hogy az a két ember ott — és kezével Benre meg Yimre mutatott — többet beszélhetne a dologról, ép előbb társalogtak nagyon gyanusan, saját fülem hallatára.

E szavakra az így kipéczézett két bandita fölugrott és mindegyik kezében kés villogott. A többiek is talpra szöktek. A fogadós azonban fenyegető tartással lépett Ben és Yim elébe s így szólt:

— Félre a fegyvereket, gentlemenek, vagy pórul jártok!

— Föl nem érem észszel, mit akar az az ember tőlünk, uram. Mi békés egyének vagyunk és mások dolgaiba nem szoktuk belemártani orunkat.

A cowboy azonban, kinek szigorú, időbarázdalta vonásain félelmet gerjesztő határozottság tükröződött, Yimre nézve, tovább folytatta:

— Ugy rémlik, ismerlek téged, ficzko. Keleten ellillantál Linch bíró elöl, noha a rendtartók keményen sarkadban voltak. Ismétlem gentlemenek, azért jöttem ide, hogy halljak valamit az Osborne-féle esetről. Most már halottam. Ez az ember itten — és Benre mutatott — a következőképen nyilatkozott: «Bár ne keveredtem volna bele a dologba, elfanyalodik a kedvem, ha arra a fiura gondolok». Úgy vélem, nem lesz érdemetlen ezeket a ficzkokat egy kis vallatás alá fogni; hadd tudjuk meg, micsoda «dolog» az, mely az Osborne névvel függ össze.

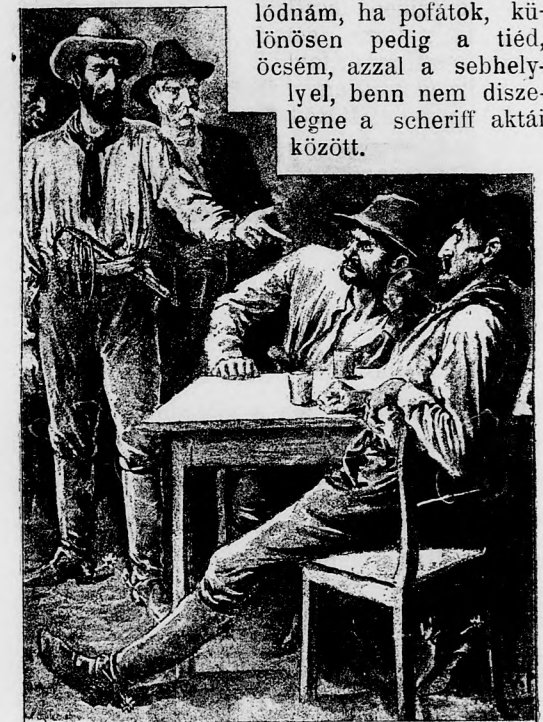
— Szeretném látni, kiáltá Ben daczosan, ki merészel egy amerikai szabad polgárt ilyen dőre vád alapján a bíróság elé huzozolni!

— Gentlemenek, kiáltá Brown hatalmas izgalomban, ezek huzozták el és gyilkolták meg a mi Pálunkat, leteszem rá a nyakamat, hogy ezek voltak!

— Gyere Yim, mondá a hosszú Ben, itt boldok házába jutottunk, kerüljünk egygyel odébb.

Ezzel búcsut akartak venni a kapufélfától. A fogadós és vele Wild Náthán azonban útjokat állotta.

— Eléggé gyanusnak tartalak ficzkok, mondá Taylor, hogy beható vallatás alá fogjanak beneteket. Fölöttébb csalódnám, ha pofátok, különösen pedig a tiéd, öcsém, azzal a sebhelyel, benn nem diszelegne a scherriff aktái között.

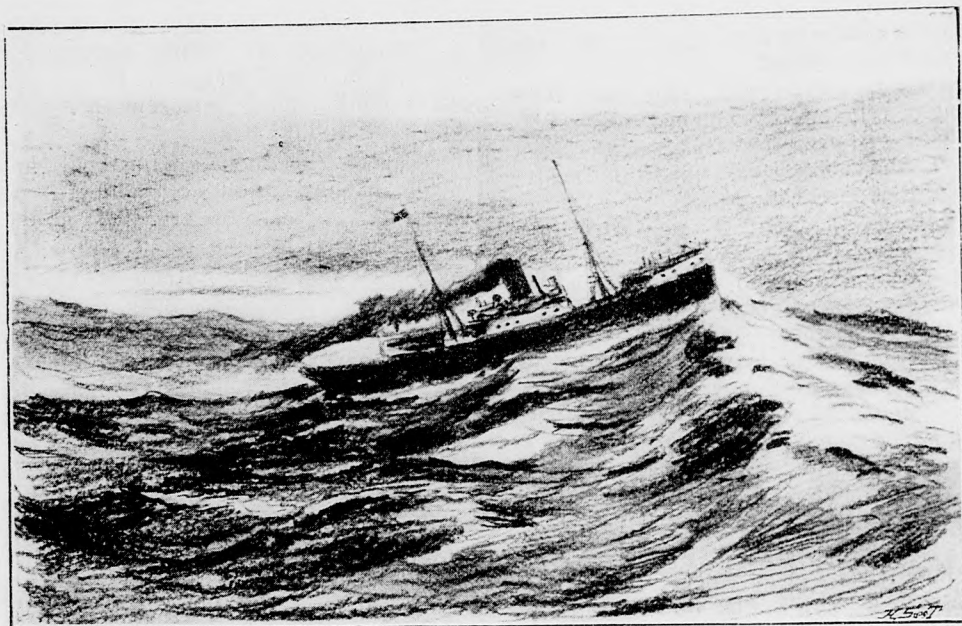

— Lánosz-lobogós hordtát, ember — ordítá Ben — kilyukasztom a bőrödet, mielőtt egy mukkot mondhatnál, ha érdemes gentlemeneket mersz gyanusítani! Helyet! — és fenyegetőleg emelte föl pisztolyát.

Wild Náthán villámgyorsan koppintott egyet ostorának kurta nyelvél Ben kezére és a pisztoly lenn feküdt a földön.

Ugyanekkor a fogadós ökle akkorát zuhantott a késével hadonázó Yimre, hogy az menten harcsképtelenné lett.

(Folytatása következik.)

Sirocco.

Paner Géza rajza.

Cserna bátya.

Kifáradt sóhajtás suhan át a fákon.
Minden elmúló ezen a világon!
Megindult lefelé a szomorú menet;
Hullanak szép lassan a sárga levelek.
Egy vén fa elveszett lombdiszét siratja,
Mogorva őszi szél meg-megborzogatja.

Hazafelé ballag a jó Cserna bátya,
Éppen most esküdött legkisebb leánya,
Van, mit fogyasztani mulató násznépnek,
Bétölti a házat muzsikaszó, ének.
Sokszor töltöttek az öreg poharába,
Nehezül a feje, meginog a lába.
Leányai mostan mellé telepednek,
Csókolják kezeit az öreg embernek,
Azután nagy irást raknak asztalára
S kéri édes szóval, hogy írja alá.
Csekélység az egész, csak annyi van benne,
Hogy vagyona ez tán lányaié lenne.
Leányai kedvét ugyan mért is szegné;
Ha élete kéne azt is, odavetné!

Bevégezte immár művét az enyészet,
Fehér köntösében gyászol a természet;
A szélvihar ezt is letépdési róla
S a föld halvány arca bukkan föl alóla.
A vén fa még mindig szomorkodik, szenved,
Ágain a könnye jégesapokká dermed.

Temető sarkára dül egy vénhedt cserfa,
Annak a tövében sir az öreg Cserna.
Más kezekre szállott esekély vagyonkája,
Megosztozott rajta a három leánya.
Az öregnek hasznát úgy se lehet venni,
Első gondjuk volt hát, a szürét kitenni.
Most is odakünn járt felesége sírján,
Sok bűját, bánatát amannak elsírván,
Azután ősz fejét kezeibe véve,
Fáradtan roskad a vén cserfa tövébe.
Elszunnyad, álmodik: milyen jó is lenne...
Észre sem vette, hogy elszállott a lelke —
Holnap majd meglelik. Szegény Cserna bátya!
Hogy mennyit szenvedett, csak az Isten látja.

Sz. F.

A czár itélete.

— Elbeszélés. —

Bobrow városkában, mely ott fekszik hetven, werstnyi távolságban délkeletre Woroneschtől élt a múlt század kilenczvenes éveiben egy öreg nemes ember, névszerint Olsin Péter Stefanovics. Az öreg úr Katalin czárnő idejében a testőrségnél szolgált, de kifogástalan magaviselete ellenére csak a hadnagyságig tudta vinni, mert szerencsétlenségére egy nyilatkozata által magára vonta a czárasszony mindenható kegyenczének, Potemkinnek haragját.

Nehéz szívvél eszeréte föl akkoriban a nagyreményű fiatal tiszt fényes gárdista uniformisát a mezei gazda egyszerű ruhájával. Idő folytán mindjobban megszerette új hivatását, mindazonáltal szilárdul eltökélte, hogy Iván fiát, mihelyt eléri a katonai szolgálathoz megkívánt kort, bejutattja az ő régi ezredébe.

A tizenhétéves esztendő fiatal Iván Petrovics hát nem is a tudományok szeretetére nevelkedett föl, melyekhez annyit értett, mint az öreg falusi pópa, hanem annál inkább a katonai és nemesi erényekre. Apjának tanításai termékeny talajra találtak a természet-től fogva nemes hajlamu ifjuban. Így hát mikor a bucsuzás napja elérkezett, bizalommal adhatta rá atyai áldását és bocsátotta el egy kitünő paripával hazulról.

Nagyobb örömet nem is szerezhetett Stefanovics Péter fiának, mint a ló ajándékozásával. Fiatal pusztai telivér volt az, Stefanovics Péter maga nevelte nagyra és méltán lehetett büszke rá, mert alig akadt párja okosságban, gyorsaságban és kitartásban. Iván mély meghatottsággal ismerte föl atyai szeretetét ezen ajándékban is; tudta ugyanis, mennyire csüngött szíve ezen az állaton.

Őszitön járt már az idő, mikor Iván elhagyta atyja jószágát, hogy Pétervárra induljon. Akkoriban, mikor még jó országútról hallani sem lehetett, vagy husz napba került ezen utazás. Mikor Iván a negyedik nap reggelén folytatni akarta útját, éjjel ráborult a tél a földre. Napokhosszat havazott szakadatlanul, úgy, hogy csakhamar kocsiszerrel való továbbjutásra gondolni sem lehetett. Iván tehát kocsiját szánkával cserélte föl s azzal vígan repült tova.

Az út folyamán gyakran nyílt alkalma Ivánnak, hogy lova erejét és gyorsaságát megbecsülje, mert nélküle alig szabadulhatott volna meg a farkasoktól, melyek a hőlepte síkságon többször üldözőbe vették.

Épen, egészségesen érkezett meg céljához és néhány nap múlva besoroztak a hadseregbe. Társai is élénk elismeréssel adóztak paripája jeles tulajdonai iránt és nagy összegeket ígértek a remek teremtésért. Iván azonban azzal utasította vissza az ajánlatokat, hogy lova, mint atyja ajándéka, nem eladó.

A kemény orosz tél, melyhez hasonló zordonságot Iván még nem ért meg, letelt, a langy tavaszi szellő felolvasztotta a Néva jégpánczélát és Ivánt is naponta kicsalta a nyájas napsugár ki Pétervár kapuin túl, hogy a városon kívül élvezze a tavasz ébredését.

Egy nap szolgálattétel után szintén a kapu felé kocsizott könnyű járművén és minthogy paripája már két napja tetlenül állt az istállóban, kevés biztatásra volt szükség, hogy a nemes, tüzes állat gyors iramra buzduljon.

Mikor Iván az Izsák-terre ért és valahogy felrenézett, kis távolra magától megpillantotta a czár fogatát. A hintó egyenesen ő feléje tartott és benne maga a czár ült.

Pál czártól furcsa szeszélyei miatt jobban rettegek az emberek, mint szerették. Jellemében gyöngeség, jóindulat és gyakran kegyetlen szigor vegyültek; épen ezért soha sem lehetett tudni, mit várhatni tőle és a ki hivatalánál fogva érintkezni kényszerült vele, ha csak szerét ejthette, kitért újaból.

Iván is ezért a kék hid felé irányította eszéjét: ámde csakhamar nagy ámulattal tapasztalta, hogy a czár erre is követi, noha útjának iránya tulajdonképen más volt. Iván ezért a Maskiprospekt felé fordította rúdját, a nélkül, hogy üldözője elszakadt volna tőle.

Ha eddig azt hitte, hogy az ő csészájának és a czár fogatának útja csak véletlenségből esett össze, most már nem zarkózhatott el azon meggyőződés elől, hogy a czár őt el akarja érni. Nyilván magára vonta valamivel figyelmét; bár hiába törte a fejét, mi lehet ennek az oka. Mindannak alapján, mit eddig társaitól a czár felől hallott, a vele való találkozás egy cseppet sem rémlett kellemesnek és hogy elillanjon előle, még távolabban eresztette a zabolát, úgy, hogy a könnyű jármű nyíl módjára repült az utczákon tova.

Am a czár parancsára ennek kocsisa is vágatásra ösztökélte a lovakat és a czári hintó mihamar harmincz lépésre volt Iván kocsija mögött. Ekkor ez először vette kezébe

az ostort és rásuhintott paripájára. Uramfia! . . . hogy megrugott a tüzvérű pusztai mén az érintésre! Ló és kocsi alig érte a földet és a békés nép ijedve rohant jobbrul balrul félre a viharsebességgel száguldó táltos előtt. A czárnak néhány perc mulva föl kellett adnia a reménytelen versenyt és a könnyű jármű egy-kettőre eltűnt az uralkodó haragos tekintete elől. Rögtön fordulást parancsolt kocsisának és a palotába visszatérve, a katonáknak legott riadót fuvatott. És elrendelte, hogy a hiányzó tiszteket fogják el és másnap reggel állítsák színe elé.

Kiderült, hogy összevéve huszennét tiszt hiányzott. Ezek az alarm idején a városon kívül tartózkodtak és visszatértük azonnal fogásba vettettek.

Mikor a czár másnap reggel a télipalota kihallgatási termében megjelent, ott állott a huszonkét tettes egy sorban; Iván közöttük. Az a sötét pillantás, melylyel a czár a sor felé tartott, rosszat sejtetett. Tetőtől-talpig végigmérte mindegyiket, még pedig a legnagyobb figyelemmel; de úgy látszik a keresett egyént nem találta, mi rossz kedvét épenséggel nem enyhítette. A vizsgálat végeztével a sor elé lépett és haragtól remegő hangon így szólt:

— Van közöttetek egy, ki tegnap jogos bosszankodásomat keltette föl. Eltiltottam az utcákon a rendesnél gyorsabb hajtást és ennek ellenére akadt egy vakmerő, ki örült módjára robogott a városon végig, utlóján egyenesen ama szándékkal, hogy előlem megmeneküljön; mert utczáról-utczára került és aztán elillant a kapun át. Mikor erre, összehívom a sereget, hogy az engedetlen nyomára akadjak, ime huszennét tiszt hiányzik, kik az önmagok kedvtelése után járnak, a helyett, hogy szükség esetére helyükön lennének. A fegyelem érdeke intő és óvó példát követel, hogy ily visszaélésnek eleje vétessék. Egrészt büntetés, másrészt példaadás okából a tegnapi szökevényeket a további intézkedésekig Szibériába küldöm, hol idejük lesz majd tiszt kötelességeikről elmélkedni. A foglyok nyomban utrakelnek küldetésük helyére. A szállításukra szükséges járművek már a palota előtt állanak.

Hideg borzongás futott át az elítélteken, egyőjük sem mert egy kukkot ejteni. A teremben összegyűlt többi tiszt is megrettent; de bármily kegyetlennek és igaztalannak tűnt fel előttük a czár ítélete, még sem mertek beleszólni a dologba, félvén a hatalmas ember haragjától.

A hangtalan némaságban az elítéltek sorából egyszer csak előlépett egy még szakáttalan ifju, testörtiszt. Arcza sápadt volt az izgatottságtól és hangja remegett, mikor most a minden oroszok bosszus ura előtt állott.

— Engem érjen csak Felsőged kegyvesztése, engem, mondá; társaim ártatlanok, mert mostanáig egy tisztnek sem volt eltiltva, hogy idejét szolgálata végzése után a városon kívül töltsé.

Mialatt a czár villogó tekintete tetőtől-talpig végig járta a fiatal tisztet, meg lehetett volna hallani a légy repülését is a teremben. Lélek se mocszant.

— Ki vagy? Kérdé kis vártatva a czár.

— *Olsin* Iván Petrovics a nevem.

— Honnan vetted azt a lovat, melylyel tegnap hajtottál? kérdé tovább a czár, miközben szeme bizonyos érdeklődéssel pihent az Iván csinos arcán.

— Atyámtól, ő maga nevelte föl a lovat.

— Atyád derék és okos ember lehet, szólt mosolyogva a czár és úgy látszik paripáit sem neveli rosszabbul, mint fiait. Te magadra akartad vállalni haragomat, hogy társaidat megmentsd: miattad megbocsátok nekik. Lovadat pedig megveszem tőled, mert rég nem láttam szebb és jobb paripát; mennyit akarsz érte?

— Megfogadtam, hogy e lovat pénzért sohasem adom el; ma, azonban megmentette számomra uralkodóm kegyét: ezen az áron Felsőgednek adom.

— Köszönöm, *Olsin Őrnagy* mondá a czár és kezét nyujtotta a meglepett Ivánnak. Hadnagytól nem fogadhatok el ajándékot, tette hozzá mosolyogva.

Derék paripájának elvesztéseért kárpótolták a fiatal Őrnagyot ama pompás lovak, melyeket másnap a czár hintó elé fogva küldött neki.

Petőfi Egerben*.

— A «Tanulók Lapja» számára írta *Zalár József*. —

I.

Egy hozzám több oldalról intézett fölszólításnak engedek, midőn leírom ama három napot, melyet Petőfi 1844-ben töltött Egerben.

Ezen három napot a papnöveldeben töltötte, hol a kispapok által a legnagyobb lekezdéssel fogadtatott; ezen körülmény szükségessé teszi, hogy az egri papnöveldeiről, melynek épen Petőfi ottlétekor én is növendéke voltam, egyetmást előre bocsássak.

Még 1830—1835 között keletkezett egy magyar olvasótársaság az egri papnöveldeben, hová akkor még idegen, nevezetesen: besztercei, szepesi, stb. egyházmegyékből is küldtek növendékeket kiképzés végett. El lehet gondolni, hogy nemzetiségi szemponból mily áldásos hatással volt az idegen ajku kispapokra azon nemes szellem, mely e társulatot létrehozta s könyvtárát folyvást gyarapította. A társaság időszakonként gyűléseket tartott, melyek tárgyát a megvásárlandó könyvek képeztek s nem jelent meg azon időben egy kiválób magyar könyv sem, melyet azonnal meg nem rendeltek volna. De ezen gyűlésekben csakhamar oly szellem fejlődött ki, mely nem elégedett a meg a könyvek olvasásával, a gyűléseken hazafias költeményeket szavaltak s elhatározták: hogy évenként minden tag legalább egy — akár költői, akár tudományos munkát — tartozzék beadni, melyeket aztán a havonként tartott gyűléseken felolvasták . . . Pájer, Tárkányi, Benőfi, Mindszenti s több mások, kik a tudományos téren feltűntek, mind a társaság tagjai voltak.

De nem kisebb buzgalommal olvasták az akkori lapokat is; egyetjén egy magyar lap sem hiányzott s gyakran lehetett hallani élénk vitákat a megjelent művek, főleg költemények fölött. Természetes, hogy Petőfi mindjárt első költeményeivel nagy hatást tett e lelkes ifjakra is, a kik közt találkoztak olyanok, kik rendkívüli tehetségét már akkor fölismerték s bámulták . . .

Az 1844-ik év februárisában jó kemény hideg volt. Esik . . . fehér a föld . . . a debreczeni úton egy ifju közeledik Eger felé . . . Furesa ember lehet, hogy telnek idején oly

* E czikk szerzője Zalár József, ny. hevesmegyei alispán, a Zizim című híres költemény írója. Czikke eredetileg a Szépirodalmi közlöny 1858-iki évfolyamában jelent meg, a múlt évben egyik egri lap is közölte. Szerző a «Tanulók Lapja» részére küldte e cikket annál is inkább, mivel az eredetiben egy-egy tévedés van, a mit helyreigazítani kíván.

könnyű öltözetben, egy kis galléroköpenyben utnak indul; valami nagyon melegítheti lelkét, hogy a hideggel oly keveset gondol. Bebetér egy-egy csárdába s valamit jegyezget — nem tárczájába, hanem apró papirdarabokra. Eléri végre Andornakot, meglátja az egri szőlőhegyeket . . . megdobban szíve . . . s ott a hóval borított országúton nagy gyorsasággal irni kezd . . .

„Hol jó bort érzek betérek;
Ne térnék hát Egerbe?
Ha ezt a várost elkerülém,
Az Isten is megverne.

Egyuttal azt is megtekintem,
Hol vitt Dobó nagy lelke;
És felköszöntöm, a ki őt oly
Diesön megénekelte.

S ha majd, a mint hiszem, a bortól
Hatalmas kedvem leszen;
Még verset is csinálók — Pesten
Eladhatom jó pénzen.

Áll a határzat, áll erősen,
Be kell Egerbe mennem!
Mert ennyi édes vonzerőnek
Szívem nem állhat ellen.“

Be is ment Egerbe s mert hirtelenében jobbat nem tehetett, megállt a lyceum előtt . . . Néz, néz szanaszét . . . meglát végre egy papot s utána iramodik.

— Főtisztelendő ur! hol lakik itt Pájer?

— Bizony, édes barátom, az nem lakik itt, hanem Füzes-Abonyban. Mi jóért keresi?

— Hát csak szerettem volna meglátogatni.

De — Tárkányi itt lakik?

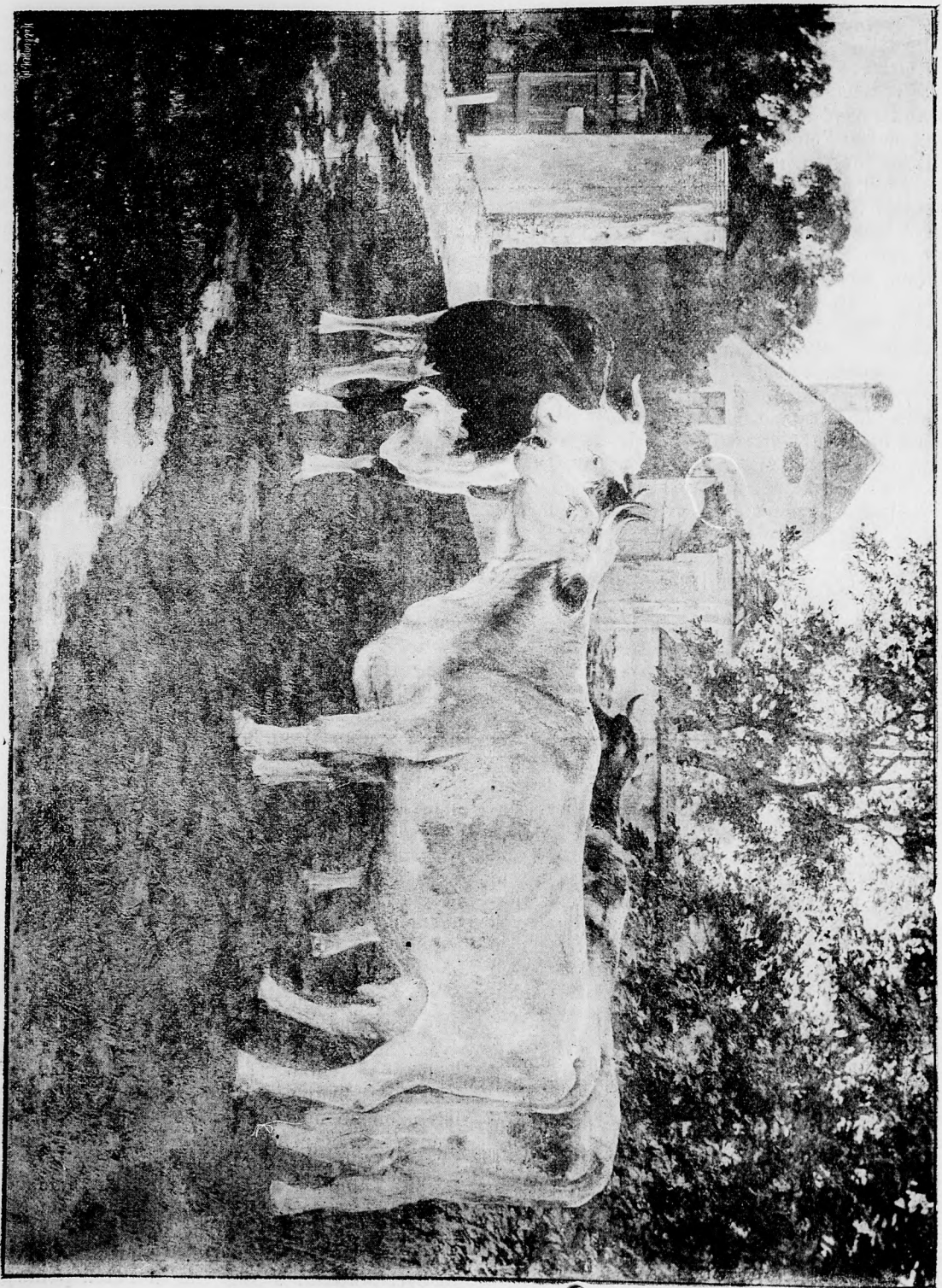
— Igen, a papnöveldeben.

A megszólított pap még sokáig utána nézett a különös ifjunak, ki gyors léptekkel sietett a papnövelde felé.

II.

«Itt van Petőfi!» e szó járta minden ajkon az intézetben, mindenki igyekezett őt látni s egész bucsujárást tartottak Tárkányi szobájába. Költeményei után természetesen mindenki tüzes, szilaj, bátor ifjunak képzelte őt; mily nagy lett azonban meglepetésük, midőn egy szerény, igénytelen, beszélni alig merő ifju állott előttük, ki azt mondta magáról, hogy ő — Petőfi. Voltak, a kik gyanusan rázták fejüket s nem tartották egészen kétségtelennek ezen első találkozás után: hogy ő Petőfi.

De következett az ebéd. Gondoskodva volt jó egri borokról s alig itta ki Petőfi poharát,

DELEJÓ.

Pálfié rajza.

BERUKOLÁS NAPJA.

Karvaly rajza.

már egyik-másik tele tölté azt. Az ebéd kezdetén még mindig szótalanok s bátortalanok mutatta magát, de lassanként beszédes kezdett lenni, lankadt fejét mindinkább magasra emelte, a vele beszélőkkel farkas-szemet nézett; majd büszkén tekintett körül az étteremben, egyikkel-másikkal vitába bocsátkozott; e közben magvas eszmék teremtek agyában, melyek dobogásba hozták szívét s tán a fölött való bosszankodásban, hogy rögtön le nem írhatta azokat, villámokat lövelltek lelkesült szemei; egyszerre csak fölgrótt ülőhelyéből s elragadó hűséggel kezdte szavalni, hogy:

„Hányadik már a pohár?” sat.

Természetes, hogy többé senki sem kételkedett azon, hogy ő Petőfi.

Ebéd után azon költeményeit olvasta föl, melyek még meg nem jelentek volt; majd ismét szavalásba fogott s a «Honfidal»-t és «Végszó...»-hoz címűt sok érzéssel mondta el. «Ivasközben» című versének szavalása egy mulatságos jelenetre adott alkalmat; t. i. a mint nagy hűséggel utánozva a részeg embert, végre a tizedik strófát mondaná, mely így kezdődik:

«Hol is hagytam? ...» a buzgón hallgató kispapok egyike komolyan vevén a dolgot — odasúgja neki a kilencedik strófa végszavait, hogy «egy mértföldig tartana».

Természetes, hogy némelyek az iskolai órákon kívül minden idejüket Petőfi társaságában töltötték, ki most már szívesen s igen érdekesen beszélgetett mindenről, főképp katonaleletéről.

Igen sajnálta, hogy Pájerral, kit nagyon becsült, nem találkozhatott; szerette volna őt, mint mondá, főleg a «Szittyavirágok»-ért üdvözölni, melyek annyira megtetszettek neki, hogy egy almanachból, melyben megjelentek, kiírta azokat.

Majd S... ra tért át a beszéd. Kérdék tőle: mit tart költeményeiről? «Minden versében ott van: hogy — hit, remény és szeretet». Erre éppen behozták a legújabb számot valamelyik lapból. Nézik. Hát S—től van benne egy költemény.

— No, olvassuk; — mondá Petőfi, fogadok, hogy benne lesz a hit remény és szeretet.

És csakugyan benne volt. Nyelvekről lévén szó, nem győzte eléggé dicsérni a lengyel nyelv szépségét s föltette magában, hogy azt alaposan megtanulja. El-

mondta, hogy utazásában egy lengyel mesterlegénynyel találkozott, ki oly gyönyörű lengyel dalokat énekelt, hogy három hétig vándorolt vele azért, csak hogy azokat hallhassa.

A harmadik nap Petőfi már nagyon nyugtalan volt, mindenképp menni akart, nem lehetett tartóztatni. El volt határozva, hogy másnap indulni fog. Délután, míg a kispapok iskolában voltak, írni kezdett. Előadás után számosan siettek hozzá, kiknek e három versszakot olvasá föl:

„Földön hó, felhő az égen —
Hát hiszen csak hadd legyen!
Rajta nincsen mit csudálni,
Télen ez már így megyen.
En ugyan nem is tudnám, hogy
Tél vagyok.
Ha ki nem pillantanék az
Ablakon.

Itt benn ülök a melegben,
Környékez sok jó barát,
Töltögetve poharamba
Egri bérézek jó borát
Jó barátok, jó boroska —
Kell-e más?
Kebleinkben a kedv egy-egy
Óriás.

Kedvemnek ha magja volna:
Elvetném a hó felett,
S ha kikelne: rózsaeerdő
Koszoruzná a telet.
S hogyha földobnám az égbe
Szívemet,
Melegítné a világot
Nap helyett*.

Másnap csakugyan elindult s a többi versszakot az úton írta meg. Így termettek az «Egri hangok». — És nehogy úgy legyen kénytelen menni Egerből Pestre, mint Debreczenből jött Egerbe, t. i. gyalog: úti költségül honorariummal lepték meg az «Egri hangok»-ért. —r.

* Nem 3, hanem 4 versszakot olvasott fel, mely utóbbi így van:

Ide látszik a hegy is, hol
Dobó a hír könyvébe
Nagy neve örök betűit
Török vérrrel írta be stb.

A török szó teszi a ciklikiró előtt bizonyossá, hogy e strófát is fölolvasta, mert akkor e szó helyett az állott ott: ozmán:

Ozmán vérrrel írta be.

Szerk.

Athéni örömnapiok.

Természetesen, nem a mai Athénról szól az ének. A szerencsétlen ország fényes, dicső multjába tekintünk.

Kr. e. V-ik század folyt. A hellenség szive, Athén, a legerőteljesebben vert: Periklesek és Phidiasok, Sokratesek és Sophoklesek voltak az ütőerei. Athene istenasszony szent fáit még teljes tiszteletben állottak... Nyár dereka volt, arattak. Demeter oltárain még látszanak a zsenge-áldozatok nyomai. A nap már áldozott. Bucsusugarai vakító fényvel verődtek vissza a fellegvár Parthenon templomának fehér márvány oszlopsorairól. Beállott az alkony. Olajfa-illatot lehelte a Hymettus és az Akadémia árnyas erdeje. Csakhamar föltetszett a föld hold és ábrándos világgal öntötte el az ó-világ legszebb városát. S Athén még sem csendesül. Csupa sürgés-forgás. Az országutakon szekérszekér után zörög. Attika minden községe a főváros felé igyekszik; szebbnél szebb áldozati marhákat hajtanak és megállanak a város kapuinál, hol már egész népvándorlás támadt. A pireusi kikötőben egyik hajó a másik után köt ki. A három világrészen elszóródot fellén gyarmatok fényes küldöttségei szállanak partra, drága áldozati ajándékokat hozván az anyavárosba, a nemzeti egység szent eszméjének oltárára.

Ünnepre készülnek.

A nyári-napfordulóra eső holdtölte ugyanis nagy ünnepségek sorát nyitotta meg az ó kori Athénben. Vele köszöntött be az újév és a Hekatombason-hava, melynek legfényesebb pontja volt a négy napos Panatheni ünnep versenyjátékkal és körmenettel. Attika egyesítője. Theseus rendelte Pallas Athene tiszteletére.

Alig virradt, megszállta a tenger nép a város falain kívül eső versenypályát, az Ilissus partja hosszant és a gimnázium környékét. Jubiláris napok ezek. Még rabokat is látunk a nézők tarka tömegében. Elárulja őket rövidre nyírott hajuk. Itt vannak a kedves athéni nők egyszerű, fehér magu szötte ruhában. Helyet foglalnak az archonok és a versenybírák. Derék ifjak állanak elő. Mind polgárfiú; idegenek nem vehetnek részt a versenyben. Megkezdődik a futó-, a ló- és a szekérv verseny. Izgalom, láz kapja meg a vetélkedő feleket és a nézőket. Kitörő lelkesedéssel köszöntik a győztest. Az archon maga tüzi homlokára az olajgallykoszort és adja át a díjat: egy edény olajat.

A tornaversenyre már nem bocsátják a nőket; De gyönyörködhetnek estére a fákliafutásban, ha kimennek a Keramikosz mezéjére, az Akadémiához vezető utra.

Ezek után hangverseny következik a gimnázium közelében lévő Ódeonban. A 10 törzs mindegyike egy-egy kart léptet föl. A kar kiállítók kitétek magukért: csinosan fölszerelt és — meglátszik — hónapokon át képzett ének- és zenekarok. A feladott versenydarabok tárgya: oly férfiak megéneklése, kik a hazát zsarnokoktól szabadították meg. A győztes kar jutalma ugyanaz, mint az előbbieknél.

Az ünnepségek fénypontját azonban az a körmenet képezte, mely negyednapján a várba vonult föl, Pallas Athene templomához.

Athénnek legélénkebb városrésze, a Keramikosz, már a kora reggeli órákban rendkívüli hullámzásban van. Utcáin emberáradatok torlódnak a főtér felé. Itt gyülekeznek és sorakoznak a menet. Festői csoportozat! Gyalog fegyveres polgárunk, diszes lovascsapat, a versenyeken győztes ifjak lóháton, vagy pompás fogatokon, fejszalagos papok és a felkioszorozott hekatombét vezető segédek, nagyérdemű férfiak az istennőnek szánt áldozati ajándékokkal, tisztos agg polgárok olajággal a kezökben, előkelő ifjak himnuszt zengedezve szende polgár leányok fejükön kosarat visznek, a melyben gyapju van (hálás megemlékezés-ként a jótévő Athene iránt, ki a fonásra tanított), mögöttük a bevándorlott lakosok leányai napernyőt tartanak feléjük, a másik kezükkel meg korszót visznek, a vállukon mézzel és vízzel az italáldozathoz; cziterások és fuvolások zenezsóval, utánok rapszódok, kiváltképpen Homérosz költeményeit énekelve és fegyvertánczosok, kik a zene ütemére Athénének a titánok elleni harcát adják mimelve.

Aztán feltűnik egy hajó. Mintha szél és ezer evező hajtáná a föld felületén; pedig valami belső gépezet mozgatja. A hajón könnyű vitorla leng. Bámulatos remeke a kézimunkának. Athén női készítették. Kihimezték rajta az istennő győzelmét a titánok fölött, azonkívül néhány kiváló vezérférfiut, úgy, hogy ez az u. n. peplosz valóságos képeskrónikája Athénnek.

Lassan halad a menet a város legnépesebb utcáin keresztül, arra rendelt tisztviselők felügyelete alatt, nézők tömege közt, egyes templomoknál meg-megállapodva. A szép Herme-úton, a Pnyx és az Areopág nézőktől ellepett halmai alatt elhaladván, az Akropolis lépcsőzetéhez érnek. Leveszik a vitorlát a hajóról és felvonul a menet a fönséges Propylaeumon át a várba, Pallas Athene templomához. Rátesszik a leplet az istennő szobrára, lerakják a szentélyben az ajándékokat. Felgyul a templom előtti oltáron az áldozattüz, köréje

állanak az ének- és zenekarok, megzendül a himnusz:

Kékszemű, szép istenasszony,
Pallas Athéne,
Nagy Zeüsznek böles leánya,
Városunk öre,
Értelemnek, észnek anyja
Béke-, háborun, —
Néked szól most szent énekünk,
Ujévünkkor itt könyörgünk:
Maradj védőnk,
Légy vezérlőnk,
Mindörökre —
Khaire, Khaire!

A körmenet véget ér, a nép elszéled és megered a vígság. A Prytaneumban és más középületekben nagy lakomát adnak az államfők és a küldöttségek tiszteletére. Nincs ház, a melynek most vendége nem volna. A nép, mely között az áldozatra levágott marhák husát szétosztották, laezikonyhákat állít mindenfelé.

Beáll az est. Örömtüzek gyulnak ki a várost környező hegyeken; fokozódik a vígság zaja. Ének, zene hangzik mindenfelől. Emitt leánykák ülnek körül az anyjokat és a hitattal hallgatják Arachne meséjét. . . . Volt egyszer egy híres szövő leány, Arachne. Olyan szépen tudott szőni, himezni, hogy még a tündérek is bámulatra jártak. De nagyon elbizakodott. Azt mondta: kimenne ő versenyre Athéne istennővel is. Betipeg egy öreg anyóka, botra támaszkodva és így szól: «Édes lányom, jót mondok, halgass az örege; ne bántsd az istent a kevelységeddel, hanem alazatosan engeszteld meg». Több sem kellett! Nagy piszkolódással illeti az öreg anyót: «Adta vén bolondja! Talán téged küldött az istennő? Mért nem jön ő maga!» «Itt van!» — szölt az istennő levétvén az álarozot. A tündérek

szent félelemmel hajlottak meg előtte. Arachne elsápadt, meg elpirult; de nem adta meg magát. Versenyre keltek. Arachne Európa elrablását himezte. Munkája isteni volt, de a képei istengunyolók. Pallas felháborodott, széttépte a hímzést és a kezében levő szövőszerszámmal fejbe verte az istentelent. A szerencsétlen szegyenében felakasztotta magát. «Elj, istentelen! — szölt az istennő; de ezt a büntetésedet szenvedd ivadékaiddban». Egyszeriben undok pókká változott át Arachne, mely halóján függve most is folytatja régi művészetét.

Odább, oszlopos csarnokok alatt symponionokban társalog Athen tudós világa. Megállit a szellemes eszmecsere. Szól az egyik böles: «Az állam czélja a polgárok erényessége; a nép egész boldogsága, legfőbb feladata: a tudomány és erkölcs gondos nevelése. S mi az erény? Tudás. Rosszat tudatosan senki sem tehet. . . .»

Elhallgatnók virradtig. De vig kacza, muzsika másfelé ragadja figyelmünket. Fáklyavilág, holdfény mellett tánczra kerekedik a fiatalság. Még az örege is kedvet kap Tapsol hozzá a mulató nép és énekli Anakreon dalát:

Tánczolj, öreg! Hogyha tánczolsz,
Jaj! be tetszel émeckem!

Tánczolj öreg! Sohse gondolj
A korral. Lám, azt mondják:
Ősz a fejed, de a lelked —
Csupa tavasz, ifjuság.

Jól lefelé fordult már a Nagy-Medve az égen, a Pegazus-csillagzat pedig magasan járt.

Lassan-lassan kialudtak a tüzek, elesendesült minden. Ráborult a szép nyári éj az örömben fáradt városra és boldog álomba ringatta a Muzsák választott népét.

Gamma.

Brassai Sámuel.

(1797—1897).

A magyar irodalomnak és tudományosságának halottja van. «Brassai bácsi» halt meg, a százéves aggastyán, a régi magyar tudós nemzedéknek tisztos tagja, ki a mily sokat tudott és tanult ép oly tősgyökeres magyar volt szívének minden dobbanásában s époly kedves és szeretetreméltó, mint ember, a társágban.

Száz esztendő telt, hasznosan töltött száz esztendőt, melyből negyvenhét esik tanárkodásra és hatvanhat az irodalom művelésére.

Még a harminczas évek elején lépett föl, mint az akkori «Nemzeti Társalkodó», «Tudomány-Tár», «Athenaeum», «Figyelmező» munkatársa és önálló könyvek írója és ettől az időtől fogva végigkísérte tudományos életünket gazdag fejlődésének ugyszólván összes útjait, ágait — és most mintha csak épen a századik születésnapját óhajtotta volna megünnepelni, a második évezred küszöbén, ez a tiszteletreméltó Nesztor sincs többé.

Mindamellet, hogy magas kort ért, szinte

váratlanul jött halála. Hozzászoktunk, hogy szervezetét erősnek és edzettnek tartjuk s ő maga is, bár a tavasz óta betegeskedett, folyton remélte felgyógyulását. Azonban hiába volt minden: teste, a mely egy századon át dacolt az idővel, végre is engedett a magasabb erőnek.

Irodalmi munkássága terjedelemben és tartalomban egyaránt egész könyvtárat tesz ki s éppen ezért nem nevezhetjük meg olyan könyvet, melyben szelleme teljesen benne volna, a mely főmunkájának volna mondható. Ennek a magyarázata az, hogy Brassai polyhistor volt s érdeklődése a minden fajú és nemű ismeretek, a tudás, a művészet világában úgy megoszlott, hogy merőben képtelen volt csupán csak rokon dolgokkal is egy teljes életet át foglalkozni.

Tanított bármit, a mint a szükség parancsolta és éppen ebből az okból irt akármiféle könyvet, a mire szüksege volt. Az erdélyi részben e században született ivadékaik nagy részben a Brassai könyvein nőtték föl az elemi iskolától egészen a legmagasabb filozófiai kurzusig. Mert alig van olyan iskola, iskolai szükseg, melyen Brassai segíteni ne iparkodott volna. Ő a nagy matematikus, a ki utóbb a mathezist egyetemen tanította, a kis gyermeknek írta meg Számító-Szokratesét merőben új és praktikus módszerrel. Ebből az okból írta meg más iskolai könyveit is a természet-tudományok, a nyelv és a bölesészet köréből.

Brassait nemcsak Kolozsvárott, hanem Erdélyszerte ismerte minden kabatos és csak valamennyire művelt emher és érdekes ritka individualitása köré már életében legendák fonódtak. Valószínű azonban, hogy azok az adomák, melyek nevéhez fűződnek, legnagyobb részt koholtak. Nem igen hihető, hogy Brassai bácsi csupán azért maradt agglegény, mert esküvője napján egy könyv keresése közben megfeledezett az egész dologról.

A művészetek közül a zene vonzotta leginkább és bizony jócskán tuljárt már a hetvenen, a mikor télviz idején, a nálunk még akkor lassu és költséges közlekedéssel nem törődve, Berlinbe utazott azért, hogy egyetlen egyszer meghallgasson egy énekest.

Brassai Toroczkó-Szent-Györgyön, Erdélyben született 1797 június 15-én. Atyja török-szentgyörgyi unitárius pap volt, népének igazi lelki atyja. Anyja Konez Krisztina szenvedélyes virágtenyésztő. Atyja a kis Samut nem adta kollégiumba, hanem egészen 12 éves koráig maga oktatta, még pedig eredeti módon. Nem magyaráztatott sokat, hanem mihelyt fia jól tudott olvasni, minden további leczke nélkül kezébe adta Robinsont és más neki való könyveket.

Mikor a magyar nyelv szabályaira került a sor, rövid grammatikáttadott a fiu kezébe s ha az írásban hibát kapo, kikerestette vele, hogy miféle szabályt sértett meg s csak akkor vegyült magyaráztatásba, ha a fiu a szabályt nem lelta meg. Hasonló módon hatolt be a német nyelvbe Katzer nyelvtana segítségével s atyjának jó korán kezdett prédikációkat fordítani.

Ha valamely szó jelentését nem tudta, atyja a helyett, hogy jelentőségét megmondta volna, a német szótárra utasította. Ilyen módszer segítségével tanulta az állattant, növénytant és földrajzot is. A földabrosz megismerésére egy kisebb globusz szolgált, melynek kezelésére atyja tanította. A gyermeket tehát nagyobb részt saját erejére szoktattak. Élete tizenharmadik évében ment Kolozsvárra az unitárius kollégiumba, hol mint rendkívüli hallgató végezte a bölesészeti tanfolyamot is, 21 éves korában nevelő lett a gróf Bethlen Károly családjánál. 1837-ben az unitáriusok kolozsvári kollégiumban bölesészeti professzornak választották. Itt működött egészen a forradalom kitöréséig. A szabadságharc lezajlása után a Szőnyi- és Göntzi-féle tanintézeteknél tanárkodott.

Innen ment vissza ismét Kolozsvárra s régi helyén mathezist és filozófiát tanított. A hatvanas évek elején a közbizalom az erdélyi muzeum-egylet élére hívta meg, 1872-ben a kolozsvári tudományos egyetem megnyitásával az elemi mathezis ny. r. tanárává neveztetett ki s mint ilyen működött nyugdíjaztatásig, 1884-ig, mely évben a magyar tud. Akademia tiszteletbeli tagjává választotta. Azóta nyugdíjban, Kolozsvárt élt.

A pécsi kerületi tornaverseny.

A pécsi ker. tornaverseny f. hó 21-én, hétfőn délután folyt le. A következő intézetek vettek részt benne: A budapesti ev. ref. főgimnázium 30, a pápai ev. ref. gimnázium 30, a veszprémi róm. kath. főgimnázium 25, a budapesti V. ker. áll. főreáliskola 70, a budapesti V. ker. főgimnázium 63, a II. ker. áll. főreáliskola 30, a VII. ker. áll. főgimnázium 40, a keszthelyi kath. főgimnázium 32, a budapesti állami tanítóképző 35, a székesfehérvári kath. főgimnázium 36, a reáliskola 35, a nagykanizsai kath. főgimnázium 70, a pécsi kath. főgimnázium 135, a reáliskola 124 s a kaposvári áll. főgimnázium 30 tanulóval. — A menet $\frac{3}{4}$ háromkor, zenész mellett indult a versenyterre s jó egy óra mult el, míg odaérkezett. Csak itt, a «Bicycle-Club» pályáján fejtett ki valódi tarkaságában s egészen elbájolta az emelvényen és a pálya nyugati oldalán félkörben elhelyezett közönséget. A fiuk elléptettek a tribün, a bírói rekeszték előtt, megkerülték a hatalmas térséget s oszlopokba sorakoztak. Ekkor a katonazenekar hátuk mögé vonult s a közel 800 torok rázendített a himnuszra. Most Hammerich Károly, pécsi tornatanár föllépett a négy méter magas, toronyszerű emelvényre, majd eléállította Velicogna Antal és Tauszig Aladár pécsi főreáliskolai tanulókat, megmutatta velök az egyes gyakorlatokat, aztán ő maga állott előre, kezébe vette a kis jelzőzászlót, intett és szabatos vezénnyel igazgatta a mozdulatokat. Taps, nevetés, éljenzés tört ki a feltáruzó pompás látványra, melyet aztán katonai rendgyakorlatok követtek. Az oszlopok külön-külön szakadtak és különösen a veszprémi és keszthelyi kath. gimnáziumok szebbnél szebb mozdulatokat végeztek. A szergyakorlatokban különösen Szigeti, pápai ev. ref. és Haitzinger István, budapesti V. ker. főgimn. tanulók (nyújtó) és a két Reizsmann fiu (korlát) tünettek ki. Hasonlóképp nagy mozgalmassággal s érdeklődés mellett folyt le a versenyfutás, melynek eredménye a következő:

100 m. III. és IV. osztály (zárt verseny pécsi főgimnázium és pécsi főreáliskola részére).

1. Ollinger Béla III. B. (13 $\frac{1}{5}$ sec.) 2. Mazali József III. B., továbbá

1. Sehandl Antal IV. B. (14 $\frac{1}{5}$). 2. Vucetic Vlavimir IV. B.

V. osztály. I. csoport. 1. Berketz Ferencz, budapesti áll. tanítóképző (13 sec.) 2. Jirzik Gyula lévai áll. tanítóképző (13 $\frac{1}{5}$ sec.)

II. csoport. 1. Stein Ferencz budapesti VII. ker. 2. Havas budapesti V. ker.

VI. osztály. I. csoport. 1. Feuereisen Arthur budapesti VII. ker. (12 $\frac{1}{5}$). 2. Ferenczi József budapesti V. ker.

II. csoport. 1. Bory Jenő székesfehérvári főreál. 2. Akucs István lévai áll. tanítóképző (Österreicher és Speidl tévedésből a czélszalag mellett futnak el és így elvesztik elsősegüket).

VII. osztály I. csoport. (11 $\frac{3}{5}$). 1. Schubert Ernő Budapest VII. ker. 2. Kovács Gyula budapesti áll. tanítóképző.

II. csoport. (12 $\frac{3}{5}$). 1. Musset Rikárd, nagykanizsai 2. Weisz Miklós budapesti V. ker.

VIII. osztály I. csoport. Kardos Márk budapesti V. ker., Wlassics Arnold budapesti VII. ker. (12 sec.)

II. csoport. Jakoby Győző nagykanizsai főg., Tóth Ödön lévai áll. tanítóképző (13).

A kötélhuzásban Kaposvár elhuzta a budapesti V. ker. főgimnáziumot, a székesfehérvári főgimn. elhuzta a pécsit; a pécsi főreáliskola elhuzta a veszprémi főgimnáziumot, a pápai ev. ref. főgimn. viszont elhuzta a fejevári reált, míg a keszthelyiek a lévai áll. tanítóképzőt verték meg.

Az ugrások eredménye a bíráló bizottságok egybeállítása szerint a következő:

Távolugrás.

V. osztály. I. csoport. 1. Révay Károly budapest VII. ker. (5'45). 2. Szigeti János kaposvári főg.

II. csoport. (5'19). 1. Bergetz Ferencz budapest paedagogia. (5'17). 2. Heinrich János pécsi főreál.

VI. osztály. I. csoport. 1. Strasser Zoltán budapesti VII. ker. 2. Wachsler Tivadar budapesti V. ker. főreál.

II. csoport. 1. Molnár Dezső veszprémi. 2. Benkő István budapesti VII. ker.

VII. osztály. I. csoport. 1.* Frey Ferencz budapesti II. ker. főreál. 1.* Schubert Ernő budapesti VII. ker. főg. (Holtverseny 5 m. 45 cm.) 2. Szállárszky Lajos kaposvári.

II. csoport. 1. Edelényi Lajos pápai főg. (5'25). 2. Pritz György pécsi főreál (5'20).

VIII. osztály. I. csoport. 1. Rosenthal Gyula kaposvári főg. 5 m. 70 cm.!! 2. Sasse Károly budapest II. ker. főreál (5'45).

II. csoport. 1. Eötvös József pápai főg. (5'40). 2. Gebauer Gusztáv pécsi főreál (5'20).

Magasugrás.

V. osztály I. csoport. 1. Berketz Ferencz budapesti állami tanítóképző (1 m. 74 cm.) 2. Bernáth János budapesti II. ker. főreál (1'65).

II. csoport. 1. Kovács Bálint lévai, 2. Kuthi Elemér székesfehérvári főreál.

VI. osztály I. csoport. Horváth Lajos pápai ev. ref. főg. (1'70). 2. Königstein Andor budapesti V. ker. főreál. II. csoport. 1. Stein Árpád budapesti V. ker. (1'65), 2. holtversenyben (1'60), Deák Győző budapesti paedagogium, Strasser Zoltán budapesti VII. ker. főg., Strinovic Mihály kaposvári főg., Tauszig Aladár pécsi főreál.

VII. osztály I. csoport. 1. Frey Ferencz budapesti II. ker. főreál (1.75). 2. holtversenyben (1'65), Bagyary Béla nagykanizsai és Haitzinger István budapesti V. ker. főg.

II. csoport. 1. Molnár Mihály budapesti paedagogium (1'65). 2. Gajzágó Jenő budapesti V. ker. Kauser Jakab bpest ref. főg.

VIII. osztály I. csoport. 1. Fischer Imre budapesti V. ker. főreál. 2. Rosenthal Gyula kaposvári.

II. csoport. 1. Sasse Károly budapesti II. ker. főreál (1'70). 2. Reizsmann László budapesti VII. ker. (1'60).

Míg az egyes nevezettek az elsőségért küzdöttek, a közönségnek, mely az ugrásokat nem láthatta, más élvezet jutott. A versenyter el nem foglalt részén a kanizsaiak produkáltak vasbotokkal gyönyörű mutatványokat, melyek a szemnek is szépek, de a melyekben az ügyesség mellett az izomerő kimutatására is kitűnő alkalom nyílik. Ugyanekkor a budapesti áll. tanítóképző intézet ifjai füzérgyakorlatot mutattak be, a melyekhez régi kuruczjátékokat énekeltek s az ének taktusára végeztek az igen tetszetős és nagyhatást keltett mutatványokat.

Ezután a versenybírószág kiosztotta a díjakat. A bíráló bizottságok jelentései alapján az első győzők ezüst érmet, a második helyre jutottak bronz érmet nyertek.

A fönt egyenkint kimutatott csoportok első győztesei pedig, a kik a csoportversenyek befejezésekor előbb még egymás között is rendeztek versenyt a különféle tiszteletdíjakért, a döntőversenyek eredményéhez képest külön disztárgyakat kaptak.

A zártverseny díjai közül, melyekért csak pécsi fiu versenyezhetett, az egyiket, egy gyönyörű aranyozott dísz-írókészletet, Schwarz Gábor, pécsi főreálisk. tanuló nyerte el rudgárral. A másikat, két faldisz ezüstpajzsot,

Straka Ferencz pécsi főreálisk. tanuló kapta súlydobásért.

A döntő futásban győztesek: Stein Ferencz budap. VII. ker. áll. főgim. kerékpárost ábrázoló (ezüst papirnehezéket. Feuereisen Arthur budap. VII. ker. főgimn. (két ezüst szobor). Schubert Ernő budap. VII. ker. főgimn. (handszár alakú disztárgy thermometerrel).

A hölgyek díját («A munka» ezüst szobor) elnyerte Kardos Márk budap. V. ker. főreál. (döntő futásért).

Magas ugrásért. Berketz Ferencz budap. áll. tanítóképz. (a ki a legtöbb díjat, három ezüst érmet nyert) majolika alapon ezüst teakészletet kapott. Sasse Károly budapesti. II. ker. főreálisk. a P. B. C. díját, disztintatartót nyert.

A magasugrásnál két holtverseny volt, melyek küzdői közül a bizottság a VII. oszt. két küzdőjét és pedig hosszas tanakodás után Frey Ferencz budapesti II-ik kerületi főreáliskola tanuló díjazta a még meglevő egyetlen díjjal (majolika írókészlet); a másik küzdőnek Molnár Mihály áll. tan. képezdésnek pedig Fejerváry br. főispán ajánlott föl utólag eljuttatandó díjat.

VEGYESEK.

Ezer magyar feladat. Lapunk szerkesztőjének Dr. Rupp Kornélnak munkája díszes kiállításban elhagyta a sajtót. Ajánljuk lapunk összes előfizetőinek és híveinek figyelmébe. A ki 8 előfizetőt gyűjt a 340 lapos szép kiállítású érdekes és hasznos könyvre, *egy ingyenpéldányban* részesül, aki 4 előfizetőt gyűjt, feleáron, aki 2 előfizetőt gyűjt 1 frt 50 krért kapja a könyvet, melynek bolti ára 2 frt. A megrendelések szerkesztőségünkbe is intézhetők, a megrendelési pénzek azonban Hantos Antal könyvkereskedő címére — Budapest, IV., Calvintér 5. sz. küldendők. Gyűjtő iverekkel szívesen szolgál szerkesztőségünk azoknak, a kik a könyvre megrendelőket óhajtnak gyűjteni s így tiszteletpéldányhoz jutni.

Főgimnázium Zentán. Mint Zentáról értesítenek az 1697. évi szeptember 14-én kivívott zentai fényes diadal emlékére folyó évi szeptember elején megnyílik az ötödik, ahhoz egy évre a hatodik osztály. E czélból az idén két tanári állás fog betöltetni: egy matematika fizikai és egy történelem-latin nyelvi. A jelenlegi négy osztály kétszázhuszonöt tanulóval (párhuzamos osztály nélkül) a legnépesebb algimnázium az országban.

Előfizetési felhívás.

Julius 1-ével új előfizetést nyitott a
Tanulók Lapja.

**Előfizetési ára: Egész évre 4 frt.,
félévre 2 frt., negyedévre 1 frt.**

Kérjük azokat a t. cz. előfizetőket, kiknek előfizetésük június végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakóhelyváltozás esetében pedig úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket arra kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

FEJTÖRŐ.

— Rovatvezető: Csizsár József. —

1. Számtani kérdés.

52 osztássék három részre úgy, hogy az első két rész egymással egyenlő, a harmadik rész fele nyolczszal több legyen, mint az első rész. Mekkora a részek? (Cs. J.)

2. Földrajzi kérdés.

Melyik folyó az, mely a Baikal tavat környező hegy-párkány nyugati részén ered; előbb északkeletre majd északra folyik? Melyik folyót veszi fel jobbról? (Steiner A.)

3. Történelmi kérdés.

Mi volt a neve azon vezérnek, a ki az utolsó keleti goth királyt leverte? (Lukács Imre.)

4. Természetrizai kérdés.

Hogyan hívják azon kicsi gyenge rovar, melynek színe halványzöld? Fején fonalszerű csápok és rágószervek vannak; szemei nagyok és zöldek; négy recézett szárnya majdnem egyenlő; potroha vékony.

IRODALOM.

Verne Gyula munkái. A nagy francia regényíró illusztrált magyar kiadásából megjelentek a 63—70-ig terjedő füzetek. Befejeződik ezekben az Utazás a föld központja felé és kezdődik a Kérbán, a vasfejtő című regény. Verne nemcsak az ifjúságnak kedvelt írója, hanem a nagy közönségnek is, mely könyveiben szórakozást és tudást egyaránt talál. Ragyogó képzeletét lázas kíváncsisággal követjük és a mikor történetei ügyesen szőtt fonálán haladunk, útközben sok gazdag és igaz ismeretet szerzünk. Ezért ajánlható Verne minden rendű és rangu

«Kosmos» müntézet nyomása. Budapest, VI., Aradi-utca 8.

olvasónak a legmelegebben. Munkáit többször adták ki magyarul is. Ez a kiadás, — melyet a Franklin-Társulat könnyebb hozzáférhetőség kedvéért husz krajczáros füzetekben bocsát közre — nemcsak a legteljesebb, de egyszerűsége miatt irodalmi értékű is, mert egyes kötetait jóevű írónk, mint: Beöthy Leo, György Aladár, Gaal Mózes, Huszár Imre és mások fordították. A füzetekre megrendelést elfogad a kiadó (Budapest, VI., egyetem-utca 4.) és minden magyar könyvkereskedő.

Magyar gyorsírás tankönyve. Gulya Béla és Láng Béla okleveles gyorsírás tanárok beküldték hozzáink legújabbban megjelent gyorsírás tankönyvüket, mely főképp magántanulásra van szánva. A címe: „A Gabelberger Markovits rendszerű gyorsírás tankönyve; írták: Gulya Béla Láng Béla okleveles gyorsírás tanárok“.

E tankönyvnek különös előnye, hogy szabálya kevés és egyszerű, azok megfogalmazása értelmes, világos, felettébb népies, kerülve minden szörszálhasogatást, minden oly felesleges megkülönböztetést, mely a megértést megnehezítené; hogy elejétől végig népszerű, könnyű rövid és vonzó, külalak dolgában pedig esinos.

Hogy szerzők megrendelése és tanulásra való kedvet emeljék, 20—20 arany korona pályadíjat tűztek ki azok számára, a kik e tankönyvből a gyorsírásat a szünidőben megtanulják, szeptemberben a legszebb és leghelyesebb kiállított gyorsírási dolgozatot küldik be nekik.

A mű ára egy korona, bélyeggel együtt 55 kr. volna, de a „Tanulók Lapja“-nak előfizetői abban a kedvezményben részesülnek, hogy a könyvet 40 krajczár beküldése mellett bérmentve megkapják. A megrendelések „Gulya Béla urhoz, Budapest Agrárbank“ küldendők.

Leghelyesebb a megrendelésnél a Tanulók Lapjára hivatkozni.

Szerkesztői telefon.

Mandler A. Sorait elküldtük a kiadóhivatalnak. — Nemo. 1. Nem kell. 2. A Hoffmann-félt. — Ligethi G. Ilyen szép «költemény»-t magunk is hallottunk

«Hanem hát ez mind csak bliktri,
Hogyha nincsen sörös krigli.»

D. F. Azt kérde. Nagy ember-e. Babik József? Hát hogy tudjuk azt mi?! Az a könyv, a melyet említ bizonyára igen rossz értékű munka és igen jól teszi, ha kilóditja az ablakon. Azokért a meghatározásokért nemcsak az ön tanára, de minden más tanár tertiát adna. — Frei M. Hamletet Orestessal hasonlíthatja össze, az Oresteia-trilógiából. — R. D. Hogy igaz-e, ha a szamarak ordítanak szél lesz —? Kérdezze a széltől vagy a szamaraktól. — Friedmann Miklós. Mit kell tenni, ha egy betűt akarok nevem elé tenni? fogja a plajbászt és tegye oda. — Olesó isk. könyveket akármelyik antiquáriusnál vehet. — Omikron Mi épp az ellenkezőt hallottunk. A pécsiek nem mutattak különös lelkesedést.

TANULÓK LAPJA

A nmélt. vallás- és közoktatási miniszterium által 1896. május 26-án kelt 26808. sz. alatt
A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA AJÁNLVA.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — — 4 frt.
Fél évre — — — — — 2 frt.
Negyed évre — — — — — 1 frt.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTI:

Dr. RUPP KORNÉL
főgymnasiumi tanár.

Kiadja a „Kosmos“ müntézet, kö- és
könyvnyomda és hírlapkiadó részv.-társ.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IX., Soroksári-utca 31.

KIADÓHIVATAL:

Budapest, VI., Teréz-körút 23 sz.

KÉZIRATOKAT

nem adunk vissza.

A vakáció első napján.

— Ha — ha — aaa! — Ébredzek mély álmából nagy ásitozással Zarándy Béla főgimnáziumi hetedik osztályu tanuló. Hatalmasat nyújtózik, aczelos izmait megfeszíti erős karján, melylyel álmában úgy nyakon legyintett egy alsóbb osztályost, a ki őt a «poszi» gúnynévvel illette, hogy meaten felébredt rá; a légy pedig, mely eddig az orrán táborozott, ijedten röppent el onnét.

Zarándy Béla az ő ébredező mivoltában éppen nem volt valami elragadó. Borzas haj, álmos szemek, egy puskalövésnyire kitért száj, mindez nem valami kedves. De istenem, hát melyik embernek is van hódító külseje az ébredés pillanatában?

Pajzán napsugarak szökkennek a szobába, végigesökölgetják Béla arcát, kezeit, a hófehér agyat, a vén órát és a többi bútöröket; még annak az olajbafóttótt ösapának a büsmagyar arca is földerül, a mint a nap rátekinet. Az ébredezőnek első gondolata ez: — Csak nem aludtam sokáig? Még el fogok késni az előadásról! Szabó tanár ur meg fog haragudni! Ah, ez szerencsétlen nap lesz! — De csakhamar egy megnyugtató, egy boldogító, egy lelkesülő gondolati üzi el a másikat: — De hisz a mai nappal megkezdődik már a vakáció!

Az már igazán tagadhatlan, hogy sok kisebb-nagyobb keserőség szokta érni a szegény diákbert. Ilyen például az, mikor úgy teli reggelen nem tudunk belemászni nedves eszímáinkba, pedig az óramutató már közeledik kegyetlenül a nyolczhoz; vagy ha egyik nap véletlenül nem készülünk Horáciusból és éppen akkor hi föl bennünket a tanár ur; vagy ha elfeledtük a nemet házigyakorlatot a terminusra elké-

síteni; vagy mikor a számtani iskolai dolgozat helyett tiszta lapot nyujtunk be, mivel éppen csak megindulni nem tudunk; vagy ha afféle rugd föl, hagyd ott — módra tanuljuk meg a történelmet és óráközben betoppan a főgazgató ur; hát mikor ott fog éppen bennünket a tanár ur izletes papírgombóc — ebédre, midőn otthon töpörtös, túrós csusza fényeskedik nekünk . . . De félre ezzel a szomorú listával; kárpótol bennünket egy édes érzés, a melyet még egy költő sem tudott hűen visszatükröztetni: az, a mit érzünk, mikor munkában eltelt év után először ébredünk föl a szülői hajlékban!

Zarándy Béla csupán most ébredt tudatára az ő boldogságának. A postakocsis tegnap este rakta le Zarádon. Még a vén petroleumlámpa is elbámult, látva, mint adják-veszik kézzől-kézre Bélát az apa, anya és a négy testvére, a kik már türelmetlen szívvel elibe jöttek. Az apa büszke örömtől csillogó szemmel olvasta fiának kitünő bizonyítványát, a mama, a kedves mama pedig föltálalta a kedvenc ételét. Tudom, hogy Ézsau nem ette akkora élvezettel azt az egy pillire való lencsét, mint Béla a turós csuszáját. Aztán még sokat csevegtek egyről-másról és bizony öreg, öreg este volt már, mikor nyugalomra tértek.

Jó néhány órai üdítő alvás az, a mely után Béla barátunk ekképen ébredezett . . . — Vakáció van tehát! Ma már családi körben fogom reggelimet szüresölgetni. Fogadni mernek, hogy édesanyám jó vajás kalácsot süttött a kávéhoz, a mit én annyira szeretek. Ma szerda van. Éppen kilencz óra és most éppen algebra lenne. E helyett tizenegy óra tájon elnegyek a jó tisztelendő urhoz, a kinek ba-